

Ольга Хлістун

ІВАН АНДРІЙОВИЧ ЗЯЗЮН – ВИДАТНА ПОСТАТЬ НАШОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Для багатьох ім'я Івана Андрійовича Зязюна асоціюється з Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка. І це не дивно, адже впродовж 15 років (1975-1990) він був ректором тоді ще педагогічного інституту і своєю діяльністю приніс всесвітню славу цьому навчальному закладу. Іван Андрійович прибув до Полтави "... зі сформованим, своїм баченням інституту, де вже навчалися А. С. Макаренко і В. О. Сухомлинський. І. А. Зязюн приклав великі зусилля для того, щоб не тільки змінити імідж вищого навчального закладу, але і для того, щоб змінити психологію ставлення до професії. Його задум полягав у намірі "...зробити Полтавський педагогічний інститут таким, щоб рівних йому не було серед усіх педагогічних закладів..." [2]. Саме за ініціативою Івана Андрійовича розроблялася і впроваджувалася експериментальна комплексна програма "Вчитель" (Школа – педагогічний вуз – школа), значна увага приділялася довузівській підготовці та ретельному відбору абітурієнтів. І. А. Зязюн вважав, що вчитель повинен не тільки знати свій предмет на вищому рівні, але й уміти передавати свої знання іншим. З цієї причини було запропоновано введення нового предмета "Основи педагогічної майстерності", вперше в країні створено кафедру педагогічної майстерності.

"Педагогіка – це моє життя" – у цих чотирьох словах органічно й щиро поєдналися любов до дитини, повага і любов до вчителя з глибоким філософським змістом, що відображають філософію творчої життєдіяльності видатного українського вчителя-педагога Івана Андрійовича Зязюна. На нашу думку, найбільшим внеском у розвиток матеріальної бази інституту є: нові навчальні корпуси, бібліотека і гуртожитки, спорткомплекс, студентське кафе і ботанічний сад.

Власним прикладом Іван Андрійович надихав на культурну самореалізацію як студентів, так і викладачів. У перші тижні ректорства

він запросив на науковий четвер, де виступив з презентацією своєї концепції становлення естетичного досвіду особистості. Колектив почув серйозного науковця і побачив зацікавленого та вольового керівника, який запропонував подібні зібрання проводити регулярно для обміну здобутками, примноження творчого потенціалу колективу. Він зініціював створення хорового гурту “Калина” і завзято співав на всіх його репетиціях і концертах. Увів регулярні зустрічі зі студентами, закладаючи традиції культури спілкування, ділового стилю в одязі, гордості за належність до навчального закладу, відомого в світі педагогічними талантами.

До 70-річчя Івана Андрійовича Зязюна була надрукована книга, в якій зібрана велика кількість побажань до ювілею. Цей збірник показав І. А. Зязюна як багатогранну і талановиту особистість, що вивела вищий навчальний заклад на світовий рівень. Хотілося б зазначити, що 3 жовтня 2008 р. тодішній президент Віктор Ющенко вручив академіку ордени “За заслуги” першого, другого і третього ступеня. Також його привітали президент АПН України, ректор національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, голова комітету з питань освіти, культури і науки Верховної Ради Придністровської Молдавської Республіки, президент наукового товариства “Польща – Україна” та інші. За своє життя і плідну працю був відзначений почесними званнями та нагородами: орденом “Дружби народів”, медаллю “Антоніа Макаренка”, орденом “Трудового Червоного Прапора”, та іншими.

Мені припало до душі вітання з ювілеєм першої вчительки Івана Андрійовича, яка сказала, що коли вперше вона побачила його у класі, то одразу помітила, що його люблять усі: і однокласники, і вона, і весь педагогічний колектив. “Скромний, справедливий, завжди готовий прийти на допомогу слабенькому у навчанні, причому без нагадувань – таким він мені запам’ятався” – згадує Віра Кирилівна, – “ще змалечку він був надзвичайно здібним, не встигнеш задати запитання, а він уже знає на нього відповідь”. З цих слів було зрозуміло, що Іван Андрійович людина з великої літери [1].

Педагогічна спадщина академіка органічно вписана у виміри духовної цінності місії вчителя у суспільстві, високих ідеалів добра. Автор понад 350 наукових праць, серед яких підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, монографії з проблем педагогічної майстерності, неперервної професійної освіти, етики та естетики, теорії української та зарубіжної культури, зокрема: “Основи педагогического мастерства” (1987, 1989); “Педагогічна майстерність” (1997); “Краса педагогічної дії” (1998); “Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи” (2000) та ін. У своїй книзі “Педагогіка добра” (2000) І. А. Зязюн проголошував гуманні принципи духу, ідеали і реалії навчального закладу:

1. Найгуманніші взаємовідносини викладачів і студентів.
2. Педагог як учитель-взірець моральності для студентів, приклад для наслідування у професійному самовдосконаленні.
3. Процес навчання в інституті – розвиток потреби у самонавчанні.
4. Інститут – центр культури Полтави і області.
5. Інститут – центр гуманітарної науки з впровадженням у життя гуманістичної педагогіки А. С. Макаренка і В. О. Сухомлинського.

Ректор щоденно демонстрував сам і вимагав від колег самовідданості, рішучих дій служіння Істині, Красі і Добру.

“Це моя духовна сповідь. Я розповів у цій книжці про своє життя, про те, як добрі люди допомогли мені стати людиною, і передусім такою, яка не лише говорить про добро, а й здатна продукувати його” – говорив Іван Андрійович.

Список використаної літератури

1. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії : Науково-методичний посібник / І. А. Зязюн; Міжрегіональна Акад. Управління персоналом; відп. ред. І. Хронюк. – Київ : Б.в., 2000. – 309 с.
2. На крилах педагогіки Добра [Поздоровлення з 70-річчям від дня народж. акад. І. Зязюна / уклад. Н. Г. Ничкало] ; АПН України. Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К. : Богданова А. М., 2008. – 476 с.